ROZHODNUTIE KOMISIE (EÚ) 2021/1871

z 22. októbra 2021,

ktorým sa mení rozhodnutie 2014/312/EÚ, ktorým sa ustanovujú ekologické kritériá udeľovania environmentálnej značky EÚ vnútorným a vonkajším náterovým farbám a lakom

[oznámené pod číslom C(2021) 7514]

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 66/2010 z 25. novembra 2009 o environmentálnej značke EÚ ([1]), a najmä na jeho článok 8 ods. 2,

po porade s Výborom Európskej únie pre environmentálne označovanie,

keďže:

(1) V nariadení (ES) č. 66/2010 sa stanovuje, že environmentálnu značku EÚ možno udeliť produktom so zníženým environmentálnym vplyvom počas ich celého životného cyklu. V prípade každej skupiny produktov sa majú stanoviť osobitné kritériá environmentálnej značky EÚ.

(2) Rozhodnutím Komisie 2014/312/EÚ ([2]) sa stanovujú kritériá a súvisiace požiadavky na posudzovanie a overovanie, pokiaľ ide o vnútorné a vonkajšie náterové farby a laky.

(3) Útvary Komisie posúdili v súlade so závermi kontroly vhodnosti (REFIT) environmentálnej značky EÚ z 30. júna 2017 ([3]) relevantnosť zmeny s cieľom zaručiť vysokú mieru využívania schémy pre uvedenú skupinu produktov. Uskutočnili sa aj konzultácie so zainteresovanými stranami z verejného sektora.

(4) V uvedenom posúdení sa potvrdilo, že na zabezpečenie funkčnosti kritérií v plnom rozsahu je potrebná výnimka pre pigment oxidu titaničitého (TiO_2), č. CAS 13463-67-7, a pre pigmentovú doplnkovú látku trimetylolpropán (TMP), č. CAS 77-99-6.

(5) V nadväznosti na prijatie delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2020/217 ([4]) bol pigment TiO_2 vo forme suchého prášku klasifikovaný ako karcinogénna látka kategórie 2 pri vdychovaní s príslušným kódom nebezpečnosti H351 a výstražným upozornením „Podozrenie, že spôsobuje rakovinu“, pokiaľ má 1 % alebo vyšší podiel častíc TiO_2 aerodynamický priemer najviac 10 µm. Táto klasifikácia nadobudne účinnosť 1. októbra 2021 a od uvedeného dátumu už nebude možné používať oxid titaničitý v náterových farbách a lakoch s environmentálnou značkou EÚ v koncentráciách vyšších ako 0,010 hm. %, pokiaľ nie je výslovne uvedená výnimka z požiadaviek kritéria 5 písm. a) bodu i) prílohy k rozhodnutiu Komisie 2014/312/EÚ.

(6) Na základe informácií, ktoré poskytli zainteresované strany z odvetvia, členovia Výboru EÚ pre environmentálne označovanie a držitelia licencie na environmentálnu značku EÚ, sa TiO_2 v súčasnosti používa najmenej v 91 % náterových farieb a lakov označených environmentálnou značkou EÚ (typický obsah TiO_2 je 3 – 30 hm. % v náterových farbách a lakoch a až 65 % v tónovacích pastách). Iné environmentálne značky typu I podľa normy ISO 14024 sa už v Únii udelila výnimka od ustanovenia týkajúceho sa používania TiO_2 bez ohľadu na jeho koncentráciu v tekutých náterových farbách a lakoch, ktoré nie sú označené kódom nebezpečnosti H351.

([1]) Ú. v. EÚ L 27, 30.1.2010, s. 1.

([2]) Rozhodnutie Komisie 2014/312/EÚ, ktorým sa ustanovujú ekologické kritériá udeľovania environmentálnej značky EÚ vnútorným a vonkajším náterovým farbám a lakom (Ú. v. EÚ L 164, 3.6.2014, s. 45).

([3]) Správa Komisie Európskemu parlamentu a Rade o revízii vykonávania nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 122/2009 z 25. novembra 2009 o dobrovoľnej účasti organizácií v schéme Spoločenstva pre environmentálne manažérstvo a audit (EMAS) a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 66/2010 z 25. novembra 2009 o environmentálnej značke EÚ [COM(2017) 355 final].

([4]) Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2020/217 zo 4. októbra 2019, ktorým sa na účely prispôsobenia technickému a vedeckému pokroku mení a opravuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí (Ú. v. EÚ L 44, 18.2.2020, s. 1).

(7) TiO_2 je vďaka svojej vysokej jasnosti a vysokému indexu lomu vynikajúcim pigmentom v porovnaní so všetkými ostatnými známymi alternatívnymi látkami. Na zabezpečenie danej nepriehľadnosti náterovej vrstvy by bolo potrebné, aby náterové farby a laky s alternatívnymi pigmentmi, akými sú oxid zirkoničitý, oxid zinočnatý, síran bárnatý alebo síran zinočnatý, obsahovali vyšší podiel pigmentu alebo aby sa nanášali v hustejších náteroch, čo by predstavovalo väčší vplyv na životné prostredie.

(8) Žiadosť o výnimku na používanie TiO_2 v náterových farbách a lakoch s environmentálnou značkou EÚ by sa mala uplatňovať len na zmesi, v prípade ktorých nebude prítomnosť TiO_2 viesť k tomu, že konečný produkt bude musieť byť pri klasifikácii označený kódom nebezpečnosti H351. Podľa delegovaného nariadenia (EÚ) 2020/217 musí byť na etikete obalu kvapalných zmesí, ktoré obsahujú 1 % alebo vyšší podiel častíc TiO_2 s aerodynamickým priemerom rovným alebo menším ako 10 μm, uvedené toto upozornenie EUH211: „Pozor! Pri rozprašovaní sa môžu vytvárať nebezpečné respirabilné kvapôčky. Nevdychujte aerosóly ani hmlu.“, ako sa stanovuje v časti 2 prílohy II k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 ([5]).

(9) V marci 2020 bola pigmentová doplnková látka TMP klasifikovaná v rámci spoločného predloženia do zoznamu klasifikácie a označovania, ktorý vedie Európska chemická agentúra, ako látka poškodzujúca reprodukciu zaradená do kategórie 2 s príslušným kódom nebezpečnosti H361fd a výstražným upozornením „Podozrenie, že poškodzuje plodnosť alebo nenarodené dieťa“. TMP nepoužívajú priamo výrobcovia náterových farieb, ale ako doplnková látka môže byť v pigmentoch prítomný v koncentráciách do 1,0 hm. % pigmentu (najčastejšie do 0,6 %). Pigmenty obsahujúce TMP sa nemôžu používať v náterových farbách a lakoch s environmentálnou značkou EÚ, ak koncentrácia TMP v náterových farbách a lakoch presahuje 0,010 hm. %. Na uľahčenie používania pigmentov obsahujúcich TMP je potrebné, aby bola v prípade prítomnosti TMP výslovne uvedená výnimka z požiadaviek kritéria 5 písm. a) „Celkové obmedzenia, ktoré sa uplatňujú pri klasifikácii na označenie výstražnými upozorneniami a označeniami špecifického rizika“ rozhodnutia 2014/312/EÚ.

(10) Na základe informácií, ktoré poskytli zainteresované strany z odvetvia, členovia Výboru EÚ pre environmentálne označovanie a držitelia licencie na environmentálnu značku EÚ, sa TMP pridáva do pigmentov, aby zlepšil ich objemový tok pri dávkovaní a disperziu pri miešaní. Pigmenty obsahujúce TMP umožňujú dosiahnutie najvyššej miery disperzie a kratšieho času miešania (odhadované zníženie o 30 %), čo vedie k úsporám energie a vyššej miere produktivity výrobného zariadenia. V súčasnosti neexistujú žiadne známe alternatívy, ktoré by boli rovnako výhodné ako TMP, pokiaľ ide o objemový tok a disperziu. Odhaduje sa, že výskum a vývoj v oblasti alternatív k TMP, ktoré nie sú nebezpečné alebo sú menej nebezpečné, by trvali aspoň dva roky, navyše bez záruky úspechu. Ďalšie používanie pigmentov obsahujúcich TMP v náterových farbách a lakoch už bolo v Únii povolené v rámci niekoľkých ďalších environmentálnych značiek typu I podľa normy ISO 14024.

(11) Potreba výnimiek pre TiO_2 a TMP po uplynutí obdobia platnosti rozhodnutia 2014/312/EÚ by sa mala dôkladne posúdiť počas procesu revízie súvisiacich kritérií. Odvetvie bolo vyzvané, aby medzičasom našlo bezpečnejšie alternatívy k týmto látkam.

(12) V záujme jasnosti je potrebné v odseku 1 bode iii) dodatku k prílohe k rozhodnutiu 2014/312/EÚ nahradiť prahovú hodnotu 0,0200 % uvedenú pre 2-metyl-2H-izotiazol-3-ón (MIT), č. CAS 2682-20-4; č. ES 220-239-6 prahovou hodnotou 0,0015 % s cieľom harmonizovať obsah kritéria 5 písm. a) uvedenej prílohy s 13. prispôsobením technickému a vedeckému pokroku (ATP) nariadenia (ES) č. 1272/2008 ([6]), ktoré nadobudlo účinnosť 1. mája 2020.

(13) V 13. ATP sa prahová koncentrácia MIT znížila na 0,0015 %, čo by viedlo ku klasifikácii zmesi ako kožného senzibilizátora kategórie 1A so súvisiacim kódom nebezpečnosti H317 a výstražným upozornením „Môže vyvolať alergickú kožnú reakciu“. Kritérium 5 písm. a) neumožňuje, aby bol konečný produkt v podobe náterových farieb alebo lakov s environmentálnou značkou EÚ klasifikovaný kódom nebezpečnosti H317, pokiaľ mu nebola výslovne udelená výnimka. Prahová hodnota 0,0200 % uvedená pre MIT v dodatku o environmentálnej značke EÚ k prílohe k rozhodnutiu 2014/312/EÚ je preto v rozpore s danou požiadavkou a mala by sa nahradiť prahovou hodnotou 0,0015 %.

([5]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 zo 16. decembra 2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí, o zmene, doplnení a zrušení smerníc 67/548/EHS a 1999/45/ES a o zmene a doplnení nariadenia (ES) č. 1907/2006 (Ú. v. EÚ L 353, 31.12.2008, s. 1).

([6]) Nariadenie Komisie (EÚ) 2018/1480 zo 4. októbra 2018, ktorým sa na účely prispôsobenia technickému a vedeckému pokroku mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí a opravuje nariadenie Komisie (EÚ) 2017/776 (Ú. v. EÚ L 251, 5.10.2018, s. 1).

(14) V záujme jasnosti je potrebné v odseku 1 bode iii) dodatku k prílohe k rozhodnutiu 2014/312/EÚ nahradiť prahovú hodnotu 0,0500 % uvedenú pre látku 2-oktyl-2H-izotiazol-3-ón (OIT), č. CAS 26530-20-1; č. ES 247-761-7 prahovou hodnotou 0,0015 % s cieľom harmonizovať obsah kritéria 5 písm. a) uvedenej prílohy s 15. prispôsobením technickému a vedeckému pokroku (ATP) nariadenia (ES) č. 1272/2008, ktoré nadobudlo účinnosť 1. marca 2022.

(15) V 15. ATP sa prahová koncentrácia OIT má znížiť na 0,0015 %, čo by viedlo ku klasifikácii zmesi ako kožného senzibilizátora kategórie 1A so súvisiacim kódom nebezpečnosti H317 a výstražným upozornením „Môže vyvolať alergickú kožnú reakciu“. Kritérium 5 písm. a) neumožňuje, aby bol konečný produkt v podobe náterových farieb alebo lakov s environmentálnou značkou EÚ klasifikovaný kódom nebezpečnosti H317, pokiaľ mu nebola výslovne udelená výnimka. Prahová hodnota 0,0500 % uvedená pre OIT v dodatku environmentálnej značky EÚ by preto bola od 1. marca 2022 v rozpore s danou požiadavkou a s účinnosťou od uvedeného dátumu by sa teda mala nahradiť prahovou hodnotou 0,0015 %.

(16) Rozhodnutie 2014/312/EÚ by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.

(17) Opatrenia stanovené v tomto rozhodnutí sú v súlade so stanoviskom výboru zriadeného podľa článku 16 nariadenia (ES) č. 66/2010,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Jediný článok

Príloha k rozhodnutiu 2014/312/EÚ sa mení v súlade s prílohou k tomuto rozhodnutiu.

Toto rozhodnutie je určené členským štátom.

V Bruseli 22. októbra 2021

Za Komisiu
Virginijus SINKEVIČIUS
člen Komisie

PRÍLOHA

Dodatok k prílohe k rozhodnutiu 2014/312/EÚ sa mení takto:

1. V oddiele s názvom „1. Konzervačné prostriedky pridané k farbivám, spojivám a konečnému výrobku“ sa bod iii) „Povolený celkový obsah látok a zlúčenín izotiazolinónu vo výrobku pripravenom na používanie“ mení takto:

   a) prahová hodnota 0,0200 % pre 2-metyl-2H-izotiazol-3-ón sa nahrádza takto:

   „2-metyl-2H-izotiazol-3-ón: 0,0015 %“;

   b) prahová hodnota 0,0500 % pre 2-oktyl-2H-izotiazol-3-ón sa nahrádza takto:

   „2-oktyl-2H-izotiazol-3-ón: 0,0500 % (do 28. februára 2022); 0,0015 % (od 1. marca 2022)“;

2. V oddiele s názvom „5. Rozličné funkčné látky so všeobecným uplatnením“ sa písmeno f) (Pigmenty) nahrádza takto:

Skupina látok	Rozsah obmedzení a/alebo výnimiek	Limitné hodnoty koncentrácií (ak sú k dispozícii)	Posudzovanie a overovanie
„f) Pigmenty Uplatniteľnosť: Všetky výrobky	Obmedzenie: Pigmenty obsahujúce kovy sa môžu používať, iba ak z laboratórnych skúšok pigmentu vyplynie, že chromofor kovu je uchytený v kryštalickej mriežke a nie je rozpustný. Výnimka: Výnimka bez potreby testovania bola udelená na používanie týchto pigmentov obsahujúcich kovy: — síran bárnatý — antimón a nikel v nerozpustnej mriežke TiO_2 — hlinitan kobaltu, modrý korund — chróman kobaltu, modro-zelený korund	neuplatňuje sa	Overovanie: Výsledky skúšky, ktoré preukázali, že chromofor pigmentu je uchytený v kryštalickej mriežke a nie je rozpustný. Skúšobná metóda: DIN 53770-1 alebo rovnocenná.
	Výnimka z kritéria 5 písm. a): Carc. Cat. 2, H351 (inhalácia): — len pre oxid titaničitý (TiO2) a len v prípadoch, keď prítomnosť TiO_2 nezapríčiní, že náterová farba alebo lak, na ktoré sa vzťahuje licencia, budú priradené do klasifikácie Carc. 2, H351	neuplatňuje sa	Overovanie: Žiadateľ musí preukázať, že on aj dodávateľ TiO_2 majú zavedené systémy na minimalizáciu vystavenia pracovníkov suchému prášku TiO2 na pracovisku (napr. uzavreté systémy dávkovania, vetrané priestory na dávkovania a miešanie, osobné ochranné prostriedky).
	Výnimka z kritéria 5 písm. a): Repr. Cat. 2, H361fd: — pre trimetylolpropán (TMP) a len ak sa používa ako doplnková látka v pigmentoch	0,50 %	Overovanie: Dodávateľ pigmentu poskytne vyhlásenie, že obsah TMP nepresahuje 0,50 hm. % pigmentu.“